

Tuletõrje Teated

Üleriiklise Tuletõrjeliidu väljaanne

Nr. 1.

Jaanuar 1928.

6. aastakäik.

Viimasel ajal on meile arusaamata põhjustel laotatud laiali jutte, nagu oleks lõpetanud ajakiri „Tuletõrje Teated“ ilmumise.

Et. S. Kreutzwe...
Eesti NSV Riiklik...
Raamatukogu

SP,
7691

Teatame kõige kindlamalt, et

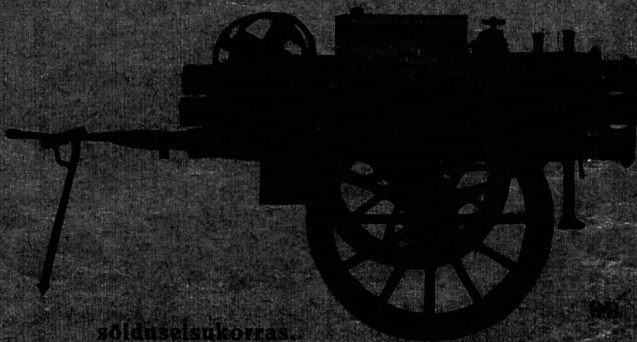
sarnastel juttudel mingit alust ei ole,

vaid hoopis selle vastu hakkab ajakiri „Tuletõrje Teated“

järjekindlalt iga kuu ilmuma

Toimetus.

Väike jõuprits.

sõiduselsukorras.

- veeandmine jminutis 450/600 ltr.
- mootor . . . . . 8 h.j.
- veejoo ulatus . . . . . 40 mtr.
- veeja kõrgus . . . . . 25 .
- kaal . . . . . 7 punda

EESTI-OLUDELE
KÕIGE KOHASEM!

Tulekustutus-
riistade tehnik

O.-ü. MEYER-HÄGEN

Hagen i. W.,
Saksamaal

Korrespondent Eestis: E. LUKASCHEVICZ, Tallinnas

Toompuiestee 17-a, krt. 12. - Kõnetraat 16-53.

Auto-, mootor- ja käsipritsid, auto- ja teised redelid ning kõik muud tulekustutusriistad ja tarbeasjad.

HINNAKIRJAD JA TEHNILINE NÕUANNE MAKSUTA.

Eesti Koguduste Kindlustus Selts

Tartus, Suurturg Nr. 3. Kõnetraat Nr. 11-67.

Tulekindlustus

Elukindlustus

Pajukikindlustus

Abirahade kindlustus

Rahekindlustus

Juhatus Tartus.

:-

Esindajad igal pool.

Tuletõrjeliidu laos,

Tallinnas, Pikk tänav 43.
Telefon 5-79.

on saadaval

I. LIIDU-MÄRGID:

- 1) hõbetud juhatusel liikmetele hind 1½ kr.
- 2) bronks märgid lihtliikmetele „ 1½ „

II. TEENISTUS-MÄRGID:

Kõik aastad . . . . . hind 1 kr. 50 s.

III. HOOLSUS-MÄRGID:

- 1) 1. klassi rist . . . . . 4 „ —
- 2) 2. „ „ „ „ 2 „ 50 „
- 3) 3. „ „ „ „ 2 „ 50 „

IV. MÜTSI-MÄRGID

- 1) kollane . . . . . — 40 „

V. MUNDRI-NOOBID:

- 1) suured — kollatud . . . . . — 10 „
- 2) „ — kuldamata . . . . . — 8 „
- 3) väikesed — kollatud . . . . . — 8 „
- 4) „ — kuldamata . . . . . — 7 „

Sagedasti annavad ühingud, kes tellivad Liidu laost voolikuid ja nende ühendajaid, valed mõõdud tellimise juures.

Mõne aja järele saadetakse määratud kaup tagasi teadaandega, et mõõdud on eksikombel teistsugused antud.

Sarnane eksitus teeb Liidule suurt tüli ja kulu ja sellepärast teatab Liidu juhatus, et ta edaspidi sarnaste eksituste puhul kaupa ümber ei vaheta ega tagasi ei võta.

Sellepärast teatagu iga ühing õiged mõõdud, et igasuguseid asjata sekeldusi ära hoida.

TULETÖRJE TEATED

::

Ilmub kord kuus.

::

Toimetus ja talitus Tallinnas, Pikk t. nr. 43.
Tel. 579. Äritunnid k. 9 h.—k, 3 p. l.

Aadress igasugustele saadetistele: Tallinna,
Üleriikline Tuletõrjeliit.

Tellimishind: 1 kr. 20 senti aastas.

Üksiknumber 10 senti.

Vastutav toimetaja A. Pirker.

Väljaandja: Üleriikline Tuletõrjeliit.

Kuulutuste hind (krooni).

	1 lhk.	1/2 lhk.	1/4 lhk.	1/8 lhk.
I kaanekülg . . .	45	23	—	—
IV kaanekülg ja teksti keskel . . .	45	23	12	6
II ja III kaanekülg . . .	37	19	10	5
Teksti järele . . .	30	15	8	4

Hinnaalandus kuulutuse ilmumisel järjest 3—5 korda 5%
6—11 korda 15%, ja 12 korda 25%.

Nr. 1. (36.)

JAANUAR 1928.

6. aastakäik.

Sisu: Soovid tuletõrjuskonnale uueks aastaks. — Manalasse varisenuid 1927 a. — Kõrgem hoolsusmärk ja auliikme diplom K. Einbundile. — Uuel tööaastal. — Tuletõrje valmisoleku proovimisest. — Tõrva tuletõrje uues kodus. — Telefon käepäraseks. — Küttekolded ehitatagu korralikult. — Liidu juhatuse koosolek 12. jaan. — Tuletõrjepäeva korjanduse aruanne. — Kroonikat. — Mitmesugust. — Pildid.

Teie töö kannab inim- ja jumalaarmastuse märki!

Teie ülemaaline pere, tuletõrjujad, on suur. Teie võim ulatab maale kui ka linna. Kõige väiksema varanatuksese omanik on Teie võimust samuti huvitatud, kui kõige suurema. Teie ei tee vahet rikka ega vaese, onni- ega lossipidaja vahel. Selles on Teie võimu suurus, selles teist lugupidamise alus.

Varanduseta inimene ei mahu praeguse ühiskonna raamidesse. Olgu varandus kellegil kui suur ta on, olgu liikuv, või liikumata, aga ta peab olema igal ühiskonna liikmel ja on ka kindlasti isegi sellel, kes eitab varandust, kes eitab praegust ühiskonda.

Inimene on ühiskonnas selleks, et jumala meelepärast elada, see tähendab, töötada ja tegutseda, jättes tagajärgi inimvaimu- ja inimainelisse varadesse, ükskõik kas oma isiklikuks, oma perekonna või oma rahva ning üldsuse kasuks ja heaolekuks.

Varandus on inimese olemise alus. Kaitsta varandust hädaohtude, õnnetuste jne. vastu tähendab sama, mis kaitsta inimest, kaitsta ühiskonda. Teie ülesandeks, tuletõrjujad, on Teile usaldatud ning Teie poolt vabatahtlikult enese peale võetud võimuga kaitsta ning hoida inimesi hädaohtude ja õnnetuste eest, et nad ajutiselt või isegi alaliselt välja ei sattuks ühiskonna liikme kasulikust seisangust, et neil mitte varandus või tervis ei hävineks, mille varal nad enesele, perekonnale, rahvale ja riigile võiksid olla tulukad.

Teie töö, tuletõrjujad, kannab inim- ja jumalaarmastuse märki, jumalaarmastuse eriti ses mõttes, nagu seletasin. See on kallim märk kõigist märkidest, millega inimesed vabatahtlikult end kaunistanud ning kaunistavad. Juh-tigu see märk Eesti tuletõrjujaid aastal 1928 meie kõigi inimeste valude, murede, hädade ja õnnetuste keskel, kui nende varandust või elu peaks ähvardama tuli või mõni muu loodusjõud,

K. Einbund,
Riigikogu esimees,

Aita ligimest nagu iseennast.

Vabatahtlik tuletõrje on meie kodanikkude tähtsam omaabi korraldus. Ta ammutab elujõudu sügavast sotsiaalsest põhimõttest: aita oma ligimest nagu iseennast!

See elav solidariteedi tunne, mida vabatahtlik tuletõrje rahvas õhutab ja arendab, kindlustab meie seltskonnaliikmetes vastastikust poolehoidu ja kõvendab kõlblisi sidemeid, mis rahvaliikmeid liidab kohusetundeliste riigikodanikkude perekts.

Soovin, et meie noores vabas riigis kodanikkude omaabi tuletõrje alajõudsalt edasi areneks, kuna omavalitsus ja riik kohalikku algatust peavad jõukohaselt aineliselt toetama.

J. Hünerson,
Siseminister.

Valitsegu leplik meel.

Näeks heameelega, et kõik tuletõrje organisatsioonid ja nende üksikud liikmed uuel aastal töötaksid alati ühel meelel ja sõbralikult üks kõigi eest ja kõik ühe eest meie kõrgete ülesannete täitmisel jumala auks ja ligimese kaitseks.

Kadugu meie seast arusaamatused ja valitsegu leplik meel.

A. Punga,
Tuletõrjeliidu esimees.

Kestku vastastikune arusaamine ja koostöö.

Tuletõrjajaskond täidab omavalitsuste tegevusalal tähtsat ülesannet, kaitstes kodanikkude vara ja julgeolekut tuleõnnetuste vastu. Eesti linnades lasub see ülesanne peaaegu tervelt vabatahtlikkude tuletõrje-seltside õlal, sellepärast hindavad omavalitsused kõrgelt vabatahtlikkude tuletõrjeseltside tegevust. Soovin, et senine vastastikune arusaamine, koostöö ja toetus eelolevalgi aastal edasi kehtaks ja veelgi süveneks Eesti linnade kaitseks.

Et aga tuletõrjajaskond, kui vabatahtlik seltskondlik organisatsioon, oma jõu ammutab peaaesjalikult seltskonnalt, siis selleks edu ka eeloleval aastal.

Eriti aga tahaks näha, et kinnitusseltsid, kelle edu ja kasu väga palju

riipub tuletõrje edukast tegevusest tulekahjude kustutamises, paneksid rohkem rõhku tuletõrjajaskonna toetamisele ja varustamisele.

A. Uesson,
Linnadeliidu esimees.

Kõrgemate, kaunimate ja ilusamate ülesannete täitjaile.

Inimese kõrgemate, kaunimate ja ilusamate ülesannete hulka kuulub ligimese aitamine, eriti ootamata ja äkiliste õnnetuste ja hädade puhul. Eesrinnas selles ligimese armastustöös sammuvad tuletõrjajad, alati ennastalgavalt ja ülimalt armastusega valmis olles appi ruttama ligimestele, kelle elu või varandust ähvardab tuli.

Soovin Eesti tuletõrjajaskonnale uuel — 1928 — aastal tema kõrgete ja hädaohtlikkude kohuste täitmisel parimat edu ja püsivust.

Mitropoliit Aleksander.

Uusi võite „punasel“ väerinnal!

Soovin meie energilisele tuletõrjele uueks aastaks uut jõudu — elavat kui ka mehhaanilist — ja uusi hiilgavaid võite „punasel“ väerinnal.

Rud. Bibikov,
E. Ü. Kindlustus-Keskseksi juhataja.

Valvel rahva heakäekäigu eest!

Tulekahjude arv maal, võrreldes vabariigi esimeste aastatega, on viimasel ajal kohutavalt tõusnud. Ametliku statistika andmete järele on nende arv 505 pealt 1924 a. tõusnud 955 peale 1926 a.; kuna ainelist kahju sündis 1924 a. 354 juhul 135 miljoni eest, olid 1926 a. kahjud 869 juhul 306 miljoni marka.

Millega seda seletada, kas kodanikude lohakusega ehk tuleõnnetuste vastu võitlemiseks antud määruste mittetäitmisega? Vististi aitavad küll mõlemad asjaolud kaasa. Aga miks see lohakus ja ettevaatuse puudus siis nüüd nii suureks on läinud? Kas ei soodustanud lohakust ja hooletust võimalus tasu saada hukkunud varanduste eest ja pealegi kõrget tasu kindlustusseltsidelt, kuna vabariigi esimestel aastatel oli kindlustustegevus soigus või varandused kindlustatud naeruväärt madalate summade eest? Nagu statistilised andmed näitavad, on süütamise protsent küllalt kõrge (umb. 10% üldarvust).

Olgu kuidas on, üks on aga tõsiasi. et suured varandused hävinevad alataasa tule läbi, sünnitades kahju üksikule kodanikule ja tervele rahvamajandusele. Hoolitsedes õigel ajal soliid kindlustuse eest, võib üksik isik end suurema kahju eest hoida, kuid rahvamajanduse kahju ei saa iialgi tasutud. Inimeste peavari on riisutud, õitsev tööstus hävinenud — paljud ilma tööta jäänud jne. Kindlustussumma — kahjutasu, — mis varanduse omanik saab, ei ilmu mingisuguse erisaadusena, vaid on samast rahvamajapidamisest saadud teiste varanduste omanikkude poolt makstud preemiade näol.

Eks ole aga sagedasti tuletõrje suutnud suuri varandusi päästa, eks ole ta ärahoidnud tervete külade hävinemise?

Organiseeritud tuletõrje, päästes ja kaitses varandusi ning inimeste hukkumisest, on sellepärast valvel rahva heakäekäigu eest ning seega ülitähtis faktor meie majanduses ja tuleb meil kõik võimalused ära kasutada selle organisatsiooni edendamiseks. Ka siin läheb, kahjuks, sagedasti hea tahe lahku selle teostamise võimalusest. Kodanik astub vabatahtlikult tuletõrje ridadesse, kuid puuduvad tule vastu võitlemiseks abinõud, vahendid väärtusliste tuletõrjeriistade näol. Meil ei ole kaugeltki, isäranis maal, täidetud minimaalseid nõudeid tuletõrjeriistade muretsemises ja tuletõrje organiseerimises. Ei ole ka maal kaugeltki veel läbilõõnud täielik arusaamine tuletõrjest. Paljud kodanikud märkavad alles siis ettevaatuse ja tuletõrjeriistade puudust, kui õnnetus juba kätte jõudnud.

Riigilt ootavad väga paljud asutused ja organisatsioonid abi; selles suhtes minnakse isegi liiale, katsudes veeretada igasuguste heade algatuste teostamist riigi arvele. Kuna temal puudub võimalus suuremal määral kui seni teostada tuletõrjele, peaks omavalitsused maal rohkem tähelepanu pöörama sellele alale ja mitte piirduma ainult seaduse nõuetega.

Soovin, et uuel aastal vabatahtlikude tuletõrje organisatsioonid edeneks terve rahva osavõttel ja nende arv kasvaks, nii et ükski omavalitsuseüksus ei jääks väljaspoole tuletõrjeühingu piire, nagu seda ka uus tuletõrjeseadus nõuab.

Sellepärast jõudu edaspidisele organiseerimistööle vara ja elu kaitseks!

E. Kübarsepp,
Siseministri abi.

Tellimisi „Tuletõrje Teadete“

peale võtavad peale tuletõrje organisatsioonide veel vastu

kõik Eesti postiasutused.

Manalasse varisenuid 1927 a.

Läinud aastal on surm jälle meie ridadest hulk kaasvõitlejaid ära viinud. Kaasvõitlejaid, kes varemalt tuletõrje liikumisele kaasa on aidanud, temale teed on rajanud, ehk kes hilisemal ajal seda teed on sammunud kõrge ja ilusa sihi poole — võitu saada kõikehävitavast tulest.

Ülesandele, mis omaaegseid noori koondas, jäädi truuks ka vanaduspäevil. Meie leiame lähkunute hulgas isikuid, kes isegi üle poole oma eluajast on väsimatult tegevad olnud sel alal, mis kunagi kellegile neist majanduslist kasu pole annud. Lahkunute hulgas leiame ka rea nooremaid ja noori. Nad ei saanud veel kõiki omi võimeid esitada, kuid juba tehtud töö ja käidud rada näitab, et ka neid on mingi sisemine tung köitnud selle töö-ala külge. Ja see oli — koduarmastuse ja kohustustunne oma ja ligimese kodude vastu. See koondab ja ühendab kõiki tuletõrjujaid, koondas ja ühendas ka neid, kelle mälestust meie käesolevate ridadega vaikselt meele tuletame.

Olgu mälestus kadunuist alati elav!

* * *

Toimetusele on teatavaks tehtud järgmised surmajuhtumised tuletõrjeperes.

Ambla v. t. üh.:	Pankjavitsa v. t. üh.:
Friedrich Kalle, 50 a. v., 3 j. hoosusr.	Jüri Tanav, 53 a., tulet. 3 kuud.
Paul Veeber, 45 a. v.	Peeri v. t. üh.:
Auküla v. t. üh.:	Aleksander Blau, 20 a. v., tulet. 2 ¹ / ₂ a.
Mihkel Raud, 70 a. v., tuletõrjes 3 a.	Polli-Peraküla v. t. üh.:
Jõhvi v. t. üh.:	Jakob Tartov, 55 a. v., tulet. 16 a.
Madis Nigol, 67 a. v., tulet. 26 a.	Rae v. t. üh.:
Toomas Kreim, 65 a. v., tulet. 14 a.	Voldemar Reier, 31 a. v.
Juhannes Ambus, 52 a. v., tulet. 8 a.	Rakvere v. t. üh.:
Liisa Treimann, liige 30 a.	Mihkel Lusenberg
Kilingi-Nõmme v. t. üh.:	Mihkel Meiler
Ado Vabrit, 82 a. v., tuletõrjes 33 a.	David Lindeberg
Ferdinand Schneider, 73 a. v., tulet. 33 a.	Konstantin Tombach
Ado Sauga, 68 a. v., tulet. 26 a., II j.	Aleksander Levmann
(hoosusm.)	Tapa v. t. üh.:
Jaan Jakobson, 61 a. v., tulet. 33 a.	Julius Fatal, 51 a. v., tulet. 7 a.
Kuresaare v. t. üh.:	Tapa küla v. t. üh. „Avita“:
Jakob Esser, tuletõrjes 19 a.	Osvald Hammerschmidt, 24 a. v., tulet.
Friedrich Saar, tulet. 7 a.	(6 k.)
Nikolai Schitikov, 76 a. v., tulet. 60 a.	Toila v. t. üh.:
Karksi-Nuia v. t. üh.:	Tiido Horn, 54 a. v., tulet. 6 a.
Richard Radloff, tuletõrjes 29 a.	Valga v. t. üh.:
Laiuse v. t. üh.:	Juhan Iverson, 48 a. v., tulet. 31 a.
Jaan Leitmann, 67 a. v., tulet. 24 a.,	Karl Iverson, 42 a. v., tulet. 22 a.
(II j. h.-m.)	Nikolai Burvikov, 80 a. v., tulet. 51 a.
Lüganuse t. üh.:	Johan Tiltin, 67 a. v., tulet. 37 a.
Friedrich Lomp, 24 a. v., tulet. 2 a.	Johan Grünberg, 68 a. v., tulet. 2 a.
Anton Trummar, 17 a. v., tulet. 6 k.	Vara v. t. üh.:
August Pavo, 24 a. v., tulet. 5 a.	Johan Viira, 57 a. v., tulet. 19 a., 3 j. h.-m.
Mõisaküla alevi v. t. üh.:	Viljandi v. t. üh.:
Peeter Töll, 38 a. v., tulet. 17 a.	J. Luukas, tuletõrjes 9 a.
Peeter Torn, 37 a. v. tulet. 6 a.	Peeter Kuhlbars, 38 a. v., tulet. 18 a.
Paide v. t. üh.	Gustav Johns, 63 a. v., tulet. 45 a.
August Jannes, 44 a. v., tulet. 25 a.,	Julius Urbel, 57 a. v., tulet. 39 a., 3 j. h.-m.
(3 j. h.-m.)	Aado Kiss, tulet. 2 a.
Artur Siegberg, 29 a. v., tulet. 2 a.	Aado Maaten, tulet. 9 a.
Karl Moor, 60 a., tulet. 21 a., 3 j. h.-m.	Hans Jõgi, 64 a. v., tulet. 42 a.
Dr. Otto Schilling, 47 a. v., tulet. 3 a.	

Kõrgem hoolsusmärk ja auliikme diplom K. Einbundile.

Tuletõrje austusavaldus riigikogu esimehele.

Praeguse riigikogu esimehe K. Einbundi siseministriks olemise ajal on palju tööd tehtud tuletõrjeasjanduse korraldamiseks. Tol ajal antud määrused ja juhtnõõrid ning ka tuletõrjeseadus on saanud seks alusmüüriks, millele on rajatud ja ehitatud meie praegune tuletõrje korraldus. Et need alused on hästi pandud, s. o. määrused, juhtnõõrid ja seadus sarnaselt valmistatud, mis võimaldab nende maksvust pikemat aega, seda näitab meie tuletõrje praegune hea korraldus.

Selles korraldustöös on tollaegsel siseministril, praegusel silmapilgul meie seadusandlist tööd juhtiva asutuse, riigikogu esimehel Karl Einbundil suured teened. Soe poolehoid kavatsustele on üks võimaldanud nende kavatsuste määrustena, juhtnõõridena ehk ka seadusena maksamahakamist.

Kõrgelt hinnates K. Einbundi teeneid meie tuletõrjeasjanduse korraldamistöös, otsustas üleriiklise tuletõrjeliidu juhatus omal koosolekul 12 jaan. s. a. annetada talle tänutäheks tuletõrje kõrgema hoolsusmärgi.

Kõrgema hoolsusmärgi üleandmine sündis 18. jaan. s. a. Toompeal, riigikogu esimehe kabinetis. Liidu juhatuse esimees A. Punga ühes abiesimeeste A. Pirkeri ja C. Stokmariga võeti hra Einbundi poolt lahkest vastu.

Andes üle aumärgi ütles A. Punga järgmist:

Kõrgesti austatud härra riigikogu esimees! Tuletõrjeliidu juhatuse nimel on meil au teid, härra esimees, tänada suure huvi ja abi eest, mida Teie igal juhtumisel meie tuletõrjeasjale üles olete näidanud. Nimetan siin eestkätt mida meie kõrgesti hindame — meie tuletõrjeseadust, tuletõrje kodukorda jne., mis

kõik Teie siseministeeriumi juhtimise ajal läbiviidud, kusjuures teie omamõjuvad arvamusel olete avaldanud ja otsustavad sõnad rääkinud. Teie alati lahke ja valmisolev vastutulek meie üldkasuliku tuletõrje asjale ja arusaamine meie püüetest annab meile moraalselt jõudu edasi töötada meie kaaskodanikkude kasuks meie lipukirja järele: „jumala auks, ligimesele kaitseks“.

Julgeme loota, et tuletõrjeliidu juhatus ka tulevikus teie usaldust suudab ära teenida ja tarvilisel korral teie juures abi ja toetust leiab.

Väliseks tänu- ja austamise täheks palume, väga lugupeetud härra riigikogu esimees, tuletõrjeliidu poolt lahkesti vastu võtta liidu kõrgemat hoolsusmärki, teades, et see tänuavaldus tuleb puhtast südamest meeste poolt, kes teid armastavad ja austavad, kui õiglast ja ausat töömeest.

Hra Einbund, võttes tänuga vastu austuseavalduse, ütles, et see auavaldus on tulnud talle ootamatalt. Kui tema nõusoleku andis liidu juhatuse esitajate vastuvõtmiseks, siis arvanud ta, et need tulevad oma muresid ja soove talle esitama.

Selle järele pöörab hra Einbundi poole Rakvere tuletõrje peamees A. Pirker ja teatab, et Rakvere tuletõrje on oma juubeli puhul otsustanud hra Einbundi, kellel suured teened meie tuletõrje korraldamises, valida oma auliikmeks, ning annab edasi sellekohase diplomi. Hra Einbund tänab ka selle austuseavalduse eest, mis talle samuti ootamata tuleb.

Pärast seda istuti sõbralikus jutuaamises. Hra Einbund päris ühte ja teist tuletõrje praegusest seisukorrast ja korraldustest jne.

Uuel tööaastal.

Algava uue tööaastaga algab kuues eluaasta meie ajakirjal, Seea — juubel. Kuid juubeli pühitsemiseks pole praegu paras silmapilk. Kiirelt voolav aeg veeretab kõigile, ka tuletõrjele, ikka uusi ülesandeid ja nõuab väsimatalt töötamist ja enese oskuse täiendamist, et sammu pidada sama kiirelt areneva tehnikaga.

Viis aastat ajakirja elus on olnud väga pikad ja töörohked. Kuigi üldiselt tarvilikuks peeti ajakirja ilmumine ja talle poolehoidu ei ole keelatud, on toimetusel suuri raskusi võita tulnud, sest välist kaastööd on liig vähe olnud sellegi väikese ajakirja jaoks.

Praegune silmapilk annab põhjust loota, et lähemas tulevikus seisukord

paraneb. Ja selle lootusega hellitatult astume uude tööaastasse kindlalt. Toimetus usub, et lugejatepere veel tihedamalt ajakirja ümber koondub, järjest kasvavat tarvet ajakirja järele tunneb ja omalt poolt aitab kõigist tekkivaist raskustest üle saada. Toimetus omalt poolt püüab Üleriiklise Tuletõrjeliidu lahkel toetusel kõike teha ajakirja sisuliselt tõstmiseks, et võimalik oleks iga päevaküsimuse kohta tuletõrjeelus kohe tarvilikku ülevaadet pakkuda. Sarnaseks püüdeks annab veel erilist hoogu meie lugejaskonna kasvamine viimaste kuude jooksul umbes kolmandiku võrd.

Toetades neile vastastikustele püüetele, soovime kõigile lugejatele

edurikast uut tööaastat.

Tuletõrje valmisoleku proovimisest.

Häire ja manöövri korraldamisest.

Oma juhtnõõrides tuletõrje järelvalve teostamise kohta („Riigi Teataja“ nr. 73/74 — 1925 a. ja „Tuletõrje Teated“ nr. 15) soovitab siseminister muuseumis toimepanna tuletõrje komandodes ootamatuid alarme.

Liidu juhatuse järelepärimise peale, kes nimetud alarme korraldada võib, seletab siseministri ülesandel administratiivastjade peavalitsuse juhataja (v. „Tul. Teat.“ nr. 16), et ootamatuid alarme korraldagu vabatahtlikutes tuletõrjeühingutes nad ise, see tähendab: komandode juhatajad, kohaliku politsei ülemate teadmisel.

Alarmi või häire eesmärk on kindlaks teha, kuivõrd kiirelt ja missuguses korras võivad tuletõrjed välja ilmuda oma tulekustutamistriistadega. Ainult siis annab häire õiget pilti, kui ta kõikidele teadmata ja ootamata korraldatakse. Kellegile, ka oma lähematele kaastöötele, ei tohiks häirekorraldaja oma kavatsusest teatada ega jutustada, ka politsei ülemale mitte. Ainult enne häire korraldamist, see on: enne signaali andmist, tuleb politsei ülemale sellest teatada kas suusõnaliselt ehk telefoni teel.

Saab keegi eelolevast häirest kuidagi viisi ennemalt teada, siis teeb ta

Austatud lugejad!

Palume neid meie ajakirja lugejaid, kel seni pole veel võimalus olnud tellimishinda läinud aasta eest tasuda, seda võimalikult lähemal ajal teha. Arve tasumise juures palume hõlbustuseks silmas pidada, et 1927 a. on ilmunud 8 nrt. ajakirja ja et iga nr. maksab 10 senti.

Samuti palume neid lugejaid, kellel eelmiste aastate võlg tasumata, seda võimalikult pea õiendada. 1926 a. ilmus 9 nrt., 1925 a. 6 nrt., 1924 a. — 6 ja 1923 a. 6 nrt. Numbri hind on 10 senti.

Raha palume saata järgmisel adressil: Tallinna, Üleriikline Tuletõrjeliit ja juure märkida, et saadetakse ajakirja tellimishind.

ikkagi mõned ettevalmistused, mida teised näevad või kuulevad, ja siis oleks häire, võib olla pealtvaatajatele küll huvitav, kuid tuletõrjele — enesepetmine.

Häire korral tuleb selgitada: 1) kuidas töötab signalisatsioon ja telefon, kui need olemas, 2) kui kirikute või raekoja tornides kella lüüakse, kui kiirelt see sündis ja kas kellalööjad on alati käepärast, 3) kui pasunatega puhutakse, kas tehti seda igal pool, 4) kas anti igal pool õiged signaalid ja kui kiirelt, 5) kas oli veoabinõusid küllalt, või tõrkusid nende omanikud ilmutmast jne.

Häirel tuleks tingimata kõik tulekustutamisriistad tööle panna, et veenduda, kas kõik riistad korras ja kas ei ole ehk kiirel ilmumisel mõned tarvilised osad maha unustatud.

Teha häire jaoks, tuld ehk suitsu, põlema süüdates hagu või muud sellersarnast, ei ole soovitav, sest tuletõrjete suurem mure olgu ilmuda iga tulekahjule tema alguses, enne kui tuli jõuab laiali laguneda, ja seega ärahoida igat suuremat tulekahju. Vilets on see tuletõrjuja, kes ainult siis ilmub, kui suitsu näha ehk taevas punetab!

Peale häiret, kui kõik andmed kogutud, tuleb meeskonnale teatada kõikidest ettetulnud väärnähtustest ja järeldused teha nende edaspidiseks kõrvaldamiseks.

See oleks lühidalt öeldud häirede kohta vähemates linnades, alevites ja külades. Kohtadel, kus tuleõnnetused sagedad, ei ole häirede korraldamine nii hädatarvilik, sest tulekahjude korral tulevad kõik puudused iseenesest nähtavale, kuid seal, kus tuleõnnetusi pole hulgal ajal olnud, peavad tuletõrjete juhid vähemalt kord aastas häire korraldama. Liig sagedane häirede korraldamine on tülitav, sest iga häire sünnitab omajagu ärevust ja tuletõrjele kulusid.

Suuremates linnades ja eelpool tähendatud kohtades, kus tulekahjusid rohkest, tuleks häirede asemel korraldada üldmanöövreid.

Tuletõrje juhataja peaks seks otsarbeks väljavalima mõne suurema tulekardetava tööstuse ehk suurema eluhoone veevaeses kohas. Seega tutvustaksid tuletõrje juhid endid aja-

jooksul tulekardetavate kohtadega ja nende ümbruskonnaga ja tuleõnnetuste puhul oleks neil igapähe oma tööpõld ja vee asukohad teada.

Meeskonnale võiks manöövre-aeg ennemalt teada anda ja neid kokku kutsuda oma tööriistade asukohtadele, kuid manöövrikoht olgu kõikidele teadmata.

Soovitav on, et iga jaoskond oma asupaigast väljasõidaks, siis võiks tuletõrje juhataja väljaarvata, millal iga jaoskond manöövrikohale ilmuda võib, tarvitades sõiduks kõige lühemat teed, ja sel alusel võiks juhataja jaoskondade ilmumise järjekorras nendele ennemalt kokku seatud kava järele nende kohad manöövril kindlaks määrata.

Manöövrikoha üle ei tohiks tuletõrje juhataja oma abiliste või adjutantidega nõu pidada, sest ainult siis, kui koht kõikidel teadmata on, annab manööver õige pildi.

Kindlaks määratud ajal teatab tuletõrje juhataja kõikide jaoskondade juhatajatele ennemalt kindlaks määratud korras, manöövriasukoha ja ühes oma abidega jälgib jaoskondade kohale ilmumist ja annab neile seletust ettekujutatavast tulekahjust, äratähendades nende seisukohad.

Manöövril tuleb tuule suun arvesse võtta ja selle järel töötamist kui tarvis muuta. Manöövri kestvuselt tuleks teatada, et tuule suun muutund, et ehk mõnes teises kohas uus tuleõnnetus tekkinud. Siin juures võib konstaterida, kui kiirelt võivad teise kohta määratud jaoskonnad oma riistad ärakoristada ja uuele kohale asuda. See on väga tähtis.

Manöövril olgu ettenähtud kõikide jaoskondade ja nende riistade jaoks töövõimalused.

Veel oleks soovitav, et mõnikord saaksid manöövrid pimedal ajal, kas õhtu ehk öösel korraldatud, et meeskonda harjutada tulevalgel töötama, kus ümbrus teisiti välja näeb kui päeval, ja et oma valgustuse abi nõusid proovida.

Manöövritel võiks asjatundjaid määrata, kes mitmes kohas manöövrikäiku jälgiksid ja manöövri lõpul erapooletult oma arvamist avaldaksid.

Klav Kakit

I. j. hoolsusmärgi omanik. Tapa tuletõrje asutaja ja ühingus praegugi veel tegev. 73 a. vana

Lembit Hansberg

I. j. hoolsusmärgi omanik. Kilingi-Nõmme vab. tulet. ühingu tegevliige 1900 aastast. Asutas 1900 a. ühingu orkestri. Juhatuse liige pikemat aega, praegu abisekretär ja ühtlasi orkestri juht. 46 a. vana.

Tõrva tuletõrje uues kodus.

Rohked annetused maja õnnistamisel.

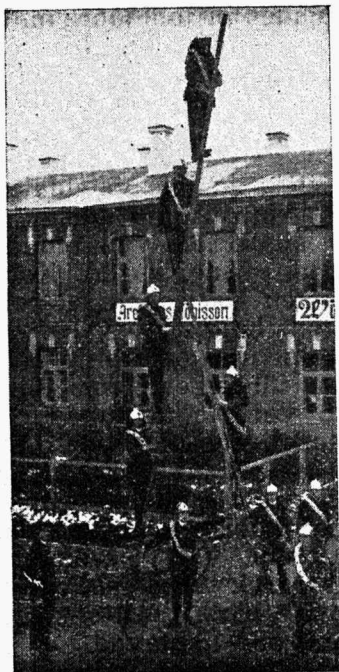
Teisel jõulupühal õnnistati Tõrva vabatahtliku tuletõrjeühingu uut maja. Sellekohase aktuse avas Helme-Tõrva haridusseltsi segakoor lauluga K. Tuvikese juhatusel. Helme koguduse õpetaja Ustal toimetas maja õnnistamist. Õnnistamiskõne aluseks on piiblisalm: „Ja kibuvitsa põõsas põles ja ei põlenud mitte ära“. Selle piiblisalmiga tuletati meele tuletõrje maja saatust: peaaegu valmis hoone hävitas tuli, kuid juba aasta pärast on jälle uus hoone valmis. Vaimulikule talitusele järgnevad jälle kooride ettekanded ja selle järele esimehe hra Tulsti kõne, milles ülevaade antakse maja tekkimisloost. Nüüd järgnevad tervitused. Tervitavad Tõrva linnapea hr. Adamson; Tõrva ühispanga esitaja hra Maaten, andes panga nimel laelambid, mille väärtus 15.000

marka; kindlustusselts „Oma“ esitaja hra Luik, kes ka edasi annab kindlustusselts „Oma“ kingituse — 5000 mrk.; Eesti Kindlustuse Seltsi esitaja hra Kaart kes teatavaks teeb, et Eesti Kindlustuse Selts on otsustanud Tõrva vabatahtl. tuletõrje üh. selle suursündmuse puhul kinkida uue tuletõrje-kella, mis valmistatakse Tartus „Teguri“ vabrikus ja kaalub 5 puuda; tuletõrjeliit ning terve rida tervitusi teiste asutuste ja organisatsioonide poolt.

Uue maja saal oli inimesi täis.

Seni on ehitus nõudnud juba 3 miljoni marka, kuid veel on osa töid tegemata (ruumid krohvimata), mis veel nõuab umbes poolmiljoni marka. Suuremaid ruume on majas 13, peale nende veel saal, jalutusruum ja näitelava ühes

Türi tulet. paberivabr. osak.
ronijaterühm harjutusel.
Redel on rühma ülema E.
Arnoldi poolt valmistatud
ja veoks asetatakse 2-rat-
talisele alusvankrile. Redel
on 2-järguline ja üldse
9 meetrit kõrge.

Aleksander Will.

I. j. hoolsusmärgi omanik. Kilingi-Nõmme vab.
tulet. üh. asutaja liige. Ühingu tegev olnud
algusest saadik (33 a.) Oli 1916—1927 a. peamees,
praegu abiesimees. 57 a. vana.

oma kõrvalruumidega. Alumisel korral
asuvad riiehoiuruum, juhatuseruumid,
einelauaruumid, betoonist tulekindel
ja köetav tuletõrjeabinõude ruum ning
mõned vähemad ruumid. Alumiselt kor-

ralt viivad kaks treppi teisele korrale
avarasse jalutusruumi ja sealt kolm ust
avarasse saali, mis mahutab endas 700
istekohta. Näitelava on avar ning
võrdlemisi moodsa sisseseadega.

Küttekolded ehitatagu korralikult, et tuleõnnetusi ära hoida.

Vaadeldes tuleõnnetuste tekkimise
põhjuseid, leiame esimesel kohal olevat
korralikult ehitatud ja halvasti korras-
hoitud küttekoldest tekkinud tulekahjud.
Sellepärast olgu järgmistes ridades
avaldatud mõned juhatused küttekollete
korralikuks ehitamiseks.

Kõige halvemaks paheks ahju juures
tuleb pidada lõhesid kivide seotises.
Kivide vahede arv olgu võimalikult
väike, seks tulevad telliskivid serviti
laduda. Samuti tuleb silmaspidada
kivide vahe suurust, mis saviga täide-

takse. Igal juhul ei tohiks seotises
üksikute kivide vahe mitte üle 5 mm.
tõusta. Savi peab hästi sitke ja kivid
veega kastetud olema. Savist tuleb
kõrvaldada ka vähemad kivikesed ja
muld. Liiva võib puhtale savile juu-
re lisada kuni $\frac{1}{2}$ mahuosa, kusjuures
parem on sõelutud liiva tarvitada.

Ahjude alla tulevad tugevad alus-
müürid ehitada, sest muidu ei vaju ahi
ühtlaselt. Ahjude tegemiseks on soo-
vitav võtta vähepõlenud telliskivid,
sest need on vastupidavamad kuumu-

sele. Puuseinad ei tohi tule ehk suitsulööridele lähemal olla kui $1\frac{1}{2}$ telliskivi. Kui see vahe telliskividega kinni müüritakse, siis on parem, kui kõige lähem puuosa enne vildiga üle lüüakse.

Tavalikult on korstnad neljanurgelised, kuid viimasel ajal on ka ümargusi korstnalõõrisid hakatud tegema. Viimane kuju on sellepärast parem, et korstent tahmast on kergem puhastada, kuna neljanurgelise põiklõike juures see nurkadesse kogub, kus luuaga raskesti kättesaadav. Peab silmaspidama, et kivimajades korstnalõõre mitte ei ehitataks välisseina sisse, sest viimased on talvel külmad ja veeaur, mis ühes gaasidega välja tuleb, jahtub korstnas ning tungib ühes korstna pigiga läbi seinaga. Seinad lähevad inetuks, ei hoia värvi peal ja hakkavad mõnikord ka purunema. Üldiselt võib korstnate ehituse kohta järgmised nõuded aluseks võtta. Igale küttekoldele on soovitav ise korstnalõõr teha, kuid igal juhtumisel ei tohiks ühte lõõri mitte üle 3 ahju suitsu lasta. Kõik nimetatud 3 ahju peavad sellejuures ühel majakorral asuma. Pliidil olgu oma suitsulõõr. Ventilatsiooni-lõõr olgu erikaanaline ja see paigutatagu võimalikult kahe suitsulõõri vahele, et selle läbi õhutõmbust suurendada.

Kivimajades ei tohi lõõre mitte kahe seinast riskkohale ehitada. Kivisein olgu lõõri kohal vähemalt $2\frac{1}{2}$ telliskivi paks. Suitsukaanalid olgu võimalikult sirged. Korstna alusmüür olgu ahju omast lahus.

Viimasele asjaolule vaieldakse osalt vastu, sest kui on ahju alusmüür küllalt tugev, siis on ka vajumine ühtlane ja lõhesid ei pruugi karta. Kohati tehakse korsten ahju peale, et selle läbi ruumi kokku hoida.

Plekist ühendustorud ahju ja korstna vahel peaks lühikesed olema, hästi õhukindlad ja varustatud puhastusustega. Neil kohtadel, kus plekktoru läbi puuseina läheb, peab tubli telliskivi voodri puuseinas torule ümber tegema.

Pealpool katust tuleb teha korsten lubjasegul, ehk veel parem tsemendi segul 1:3 vastu. On soovitav terve korsten üle lubjata, sest siis on tekkinud praod kohe nähtavad.

Korstnalõõrid peab puhastama tahmast igal aastal vähemalt 6 korda, kuna muidu võib tahm korstnas põlema minna ja tervele ehitusele hädaohtlikuks saada. Samuti tuleb kõrvaldada korstnast pigi, mis sinna ajajooksul kogunud. Seda võib kergesti õlgedega kütmisel välja põletada, kuid see toimingu nõuab suurt ettevaatust.

Telefon käepäraseks.

Kiirest abikutsest õnnetusjuhul.

Õnnetuste kiirelt teatavakstegemisel on telefon hea abinõu, kui tema tarvitamine on õieti korraldatud. Telefoni korralduseks tarvitamiseks on nõuetav, et

1) keskjaam oleks avatud ööl kui päeval;

2) üldiselt oleks teatavaks tehtud, missuguse telefoni kaudu hädakorral abi nõutada, ja

3) asjaomastes asutistes signaaltelefoni ei tarvitataks muudeks kõnedeks.

Esimene nõue on peaaegu üldiselt juba täidetud. Ainult vähemates keskjaamades valitseb öörahu ehk jälle kõnesid antakse ainult 3-kordse maksu puhul. Et öösel tarvitatakse telefoni ainult erilistel juhtudel, siis peaksid tulekahju teadaanded, politseiga rääkimised ja arstide poole pööramised tavaliku maksu alla kuuluma, kuna muudelt

kõnedelt võiks mitmekordset tasu nõuda.

Teine nõue on ainult üksikuis kohades täidetud. Õnnetusjuhudel teeb inimesele raskusi abonentide nimekirjast hakata otsima asjaomast telefoni nummert. Ka ei ole kõik tähestiku järjekorra tundmises nii tugevad, et kiirelt võivad leida soovitud nime ja numbrid. Samuti võib ühel asutusel olla mitu telefoni ja teadmata on missugune neist on praegusel silmapilgul kasulik. Kõige täbaram on isiku seisukord, kel kohalikud olud võõrad. Ka kohalikule elanikule ei tule alati kiiresti meele lähema arsti nimi, vaid ta kõlistab kaugemal elavale. See viidab kallist aega.

Edasi on soovitav, et tuletõrje, politsei ja arstlise abi telefoni numbrid oleksid kergesti meelde seisisvad. Nii võiks

olla tuletõrje (pripsimaja) 11, politsei 12, arstiabi 13, ehk jälle vastavalt 111, 112, 113 või koguni 1, 2 ja 3.

Appikutse vastuvõtja asutuse keskjaama ametnik peab ise nii suurt kohuse- truudust üles näitama, et kõik tarvilikud andmed vastu võtab. Hädasolejal ei ole aega telefoni juures oodata ühen- dust järgmiste asjasthuvitatud asutus- tega, et neile juba kord ehk kaks jutus-

tatut veel teist või kolmat korda sele- tama hakata.

Nimetatud telefonide numbrid peaksid nimekirja-raamatu kaanel silmapaistvalt, kas või värvi- või värvitruukis, asetatud olema.

Neil juhtumisel, kui nimetatud asu- tuste telefone ka muudeks kõnedeks tarvitatakse, peab keskjaama-ametnikule õiguse andma erakõnet katkestada, kui soovitakse appikutset edasi anda.

Detsembris oli üle 30 tulekahju.

Üldine kahjusumma umbes 13 milj. mrk.

Detsembrikuu jooksul on riigis olnud üle 30 tuleõnnetuse, kuid peale mõnede erandite kuuluvad nad kõik vähemate liiki. Kogu kuu jooksul tule läbi tek- kinud kahju ulatab esialgsete andmete järele umbes 13 miljoni marga peale. Huvitav on märkida, et pühade ajal oli ainult paar juhust, kus jõulupuu õnne- tuse põhjuseks oli.

Suuremateks tuleõnnetusteks võib detsembris pidada järgmisi.

15. dets. põles ära Vändras A. Jaan- soni tööstus, mis koosnes sae-, jahu- ja kruubiveskist, villavabrikust ja värvi- misvabrikust. Kahju 8.876.000 m., mis omaniku kanda jääb, sest vara oli kind- lustamata. Tuli algas generaatori säde- mest.

11. dets. põles Tallinna lähedal ära Katleri m. härrastemaja. Tuli algas viga- sest korstnast. Kahju üle miljoni marga, millest väike osa kindlustusseltsi poolt tasutakse.

4. dets. oli tuleõnnetus Haaslava vallas tõrvavabrikus. Kahju üle 600.000 marga. Vara oli kindlustamata.

6. dets. põles Mäksa vallas ära riigi päralt olev vesiveski. Kahju 440.000 marka. Tule alguse põhjuseks arva- takse hooletust.

28. dets. hävitas tuli Voltveti vallas H. Kosenkraniuse rehe. Kahju 359.400 m. Tuli sai alguse küdevast reheahjust.

Tulekahjud Tallinnas 1927 a.

Tallinna linna tuletõrjekomando on 1927 a. kutsutud 103 tuleõnnetusele, neist kuuluvad 2 suuremate, 12 kesk- miste, teised vähemate liiki. 57 juhul oli tuli puhkenud elumajades, 9 — mit- mesugustes vabrikutes ja töökodades, 7 — kuurides, aitades, pesuköökidest jne., 5 puutööstuse vabrikutes ja töö- kodades, 4 — mitmesugustes ametiasu- tustes, 3 metsades, 3 vabas looduses üldse, 3 kinodes, 3 kaupluseruumes, 2 laua- ja puuladudes jne. Tule alguse põhjuseks on 16 juhul korratumad korstnad ja tuleasemed, 13 — puudulik järelvalve kütmisel, 4 — lambiga jne. hooletu ümberkäimine, 5 — lampide ja priimuste plahvatus, 3 suitsetamine, 1 süte ja tukkide hooletu hoidm., 9 muud hooletused, 6 tuleasemete liigküttmine, 5 — gaasiplahvatus, 5 — sädemed, 3 — isesülitinud, 3 — elektrivool, 1 — süti- tamine, 19 — tahma põlemine, 10 — teadmata. Tulekahju kestvus oli 68 juhul alla 1 tunni, 19 j. 1—2 t., 7 j. 2—3 t., 5 j. 3—4 t. ja 4 juhul üle 4 t. Tule- kahjudest on 96 korral telefoni ja 7 — muul teel teatatud. Tulest on päästetud 3 inim., kellest hiljem 2 surnud. Osalt hävinenud on 48 puust hoonet (neist 33 elum.), 44 kivist h. (23 elum.), 6 se- gaeh. (2 elum.). 5 juhul on tuli väljas- pool hooneid tekkinud. Tuleõnnetustest oli jaan. 13, veebr. 8, märtsis 7, apr. 5, mais 13, juunis 6, juulis 11, aug. 6, sept. 5, okt. 8, nov. 9, dets 12; öösel 11, enne- lõunat 28, pealel. 38 ja õhtul 26. Suure- mad tulekahjud olid 24. jaan. (a.-s. Moo- tori garaashis) ja 24. nov. (Kinga tän.). Teisi tuletõrje-organisats, on appi kutsu- tud 5 korral.

Liidu juhatuse koosolek 12. jaan.

Liidu uus põhikiri kinnitatud. — Kiituskirjade vahetamisest medalide vastu. — Kõrgema hoolsusmärgi jaotamisest. — Mitu seadus-eelnõu.

Kõrgemad hoolsusmärgid K. Einbundile ja A. Pungale.

Uuel aastal pidas tuletõrjeliidu juhatus oma esimest koosolekut 12. jaanuaril. Koos olid esimees A. Punga ja liikmed A. Pirker, K. Lorents, C. Stockmar, E. Berggrün, A. Ahlmann, G. Kemberg, S. Songi, ja J. Võsu ning kandidaat A. Timosko.

Liidu juhatuse esimees, avades koosoleku, tervitab juhatuse liikmeid ja avaldab lootust, et juhatuse töö sama edukas oleks, kui läinud aastal.

Juhatuse I. abiesimees A. Pirker tänab juhatuse nimel esimeest ja teatab, et liidu juhatus on otsustanud hra Pungale eriliste teenete eest tuletõrje alal ja kui liidu juhatuse esimehele ning kaua-aegsele tuletõrjajale kõrgema tuletõrje aumärgi annetada. Hra Punga tänab juhatust ülesnäidatud lugupidamise eest.

Edasi otsustakse riigikogu esimehele K. Einbundile eriliste teenete eest Eesti tuletõrje korraldamise alal kõrgem tuletõrje aumärk annetada.

Liidu juhatusele on kinnitatult kätte jõudnud liidu uus põhikiri, mis liidu üldkoosolekul Paides 12. juun. 1927 a. vastu võetud. Juhatus otsustas uue põhikirja praegu väljatöötamisel olevasse käsiraamatusse mahutada ja edaspidi selle järela käia. Liidu uus põhikiri on avaldatud „Tuletõrje Teadetes“ nr. 30 — 1927 a.

Ellamaa turbatööstuse ja Esna vabatahtlikud tuletõrjeühingud võetakse nende sooviavalduse põhjal liidu liikmeks.

Valga tuletõrjeühing on pööranud järelepärimisega liidu poole: kas tuleb kiituskirja ümbervahetamiseks hõbe-medalide vastu kiituskirjad liidule saata või aitab sellest, kui saadetakse nime-

kiri nende kohta, kellele kiituskirjade asemele hõbemedalid tuleb saata. Juhatus otsustas teatada, et kiituskirju tagasi ei pruugi saata, vaid aitab sellest, kui vastav nimekiri esitatakse, sest medalide peale antakse eritunnistus.

Otsustati väljatöötada kord, mille järele kõrgema tuletõrje aumärgi annetamine ühingute liikmetele sünnib. Komisjoni kuulub alalise liikmena tuletõrjeinstruktor A. Pirker ja liidu juhatusest A. Punga ja G. Kemberg.

Otsustati põllutööministeeriumi poole pöörata järelepärimisega kui kaugel on liidu juhatuse poolt esitatud seaduse eelnõu tuletõrjeühingute päralt ja kasutada olevate maatükkide korraldamise kohta.

Otsustati siseministeeriumi poole pöörata järelepärimisega kui pea on loota juhatuse poolt esitatud tuletõrje pensiooni seaduse täiendamise seaduse eelnõu vastuvõtmist ning suur- ja väiketööstuse kohta käiva tuletõrje sundmääruse kinnitamist.

Otsustati liidu ladusse muretseda ka piksevardaid.

Haljala tulet. ühingu poolt on palutud kolmele järgmisele ühingu liikmele: Juhan Vespan'ile, Mihkel Tänavots'ale ja Johannes Lilleberg'ile, annetada I. järgu hoolsusrist. Juhatus rahuldab palve.

Otsustatakse Pärnu, Haapsalu ja Kuresaare linnavalitsuste poole pöörata palvega, võimaldada kehvematele tuletõrjajatele mudavannides ravitsemist eelmiste aastate eeskujul alandatud hinnaga.

Järgmine juhatuse koosolek peetakse 14. veebr.

Üldse oli päevakorras üle 40 punkti.

Kellele on määratud saadetakse eksemplariid.

Endiste aastate eeskujul saadame ka käesoleval aastal ühinguile 3 eksemplari kuukirja „Tuletõrje Teadetes“. Saadetakse eksemplariidest jääb üks ühingu kantseleisse (raamatu-

kogusse), teine on määratud esimehele ja kolmas peamehele.

Soovitakse rohkem eksemplare saada, siis saadetakse tellimine viibimata ära, sest meie suurt arvu eksemplare tagavaraks ei trüki ja hilisemad tellijad võivad aasta esimestest numbritest ilma jääda.

Ühingu asutajad ei või normaal-põhikirja muuta.

Suure-Jaani tuletõrjeühingu „Põh-
jaka“ haruühing saatis läinud aastal
normaalpõhikirja siseministeeriumi ise-
seisvaks ühinguks registreerimiseks.
Üldkoosoleku poolt tehti normaalpõhi-
kirja § 11. märkuses muudatus, et
liikmed võivad „vabal soovil“ matuse-
kassa jne. liikmeks astuda. § 22. muu-
deti nii, et ka toetajatel liigetel on üld-
koosolekul hääleõigus. Nende muuda-
tuste pärast jättis siseministeerium
põhikirja kinnitamata kui tulet. sead.
§ 6. korras mittevastava.

Ühingu tähendab, et need muudatused
on maaseltside elus väga olulised.

Kuna nende ühingu koosneb peajasjali-
kult toetajatest liigetest, siis võib juh-
tuda, et täiealiste tegevliigete vähesuse
tõttu ühingu juhatust valida ei saagi.

Liit pööras järelepärimisega sisemi-
nisteeriumi poole, kust seletati põhikirja
registreerimata jätmise kohta järgmist:

Siseministri poolt kinnitatud tuletõrje
normaalpõhikirja tekstis ei või ühingu
asutajad liikmed muudatusi teha, küll
aga täiendusi, ning nende põhikirja
osade muudatusi, mille täiendamine
normaalpõhikirjas asutajate hooleks on
jätud.

Tuletõrjepäeva korjanduse aruanne.

Korjandus on rahuloldavalt õnnestunud.

Eelmiste aastate eeskujul korraldati
ka 1927 a. üleriikline tuletõrjepäev mit-
mesuguste lõbustuste, ettekannete ja
korjandusega. Tuletõrjepäeva ülesan-
deks on kodanikkudele harilikust mõju-
samalt meele tuletada tule hävitavat
iseloomu ja tutvustada kaitseabinõusid
selle hävituse ärahoidmiseks.

Kuidas tuletõrjepäev sisuliselt õnnest-
us, sellest oleme varemalt kirjutanud
ja selle kohta on ajalehed pikemaid
ülevaateid omalajal toonud. Kuidas
päev aineliselt õnnestus, selle kohta
puuduvad veel aruanded ühelt osalt
tuletõrjeühingult. Kuid juba tarvitada
olevate andmete järele võib kinnitada,
et rahakorjandus rahuloldavalt on
õnnestunud ja saadud rahaga tuletõrje-
ühingud võivad mõndagi teha tuletõrje-
abinõudekogu täiendamiseks jne.

Muu seas olgu tähendatud järgmised
suuremad tulud korjandusest. Tallin-
nas oli üldsissetulek 1.118.811 marka
ja kulude mahaarvamisel (139.258 m.)
jälj ühingu heaks 979.553 marka;
Tartus oli üldtulu 169.629 m. ja järeljääk
148.960 m.; Narvas üldtulu 117.940 m.
ja järeljääk 65.476 m.; Nõmmel üldtulu
85.392 m.; Viljandis üldtulu 75.820 m.,
järeljääk 65.799 m.; Kuresaares üldtulu
47.493 m., järeljääk 41.391 marka jne.

Korjanduse kohta on ühel osal
ühinguil liidule aruanne saatmata, kuigi
liidu heaks kuuluv summa tasutud,

ühel osal on aruanne saadetud, kuid
liidu heaks summa tasumata, lõpuks
on veel mitmed ühingud, kes liidule
ei ole saatnud ei aruannet ega ka
maksu. Need ühingud, kes seni kõike
tarvilikke andmeid veel saatnud ei ole,
palub liit seda võimalikult pea teha,
sest politsei peavalitsus soovib üldaru-
annet korjanduse kohta. Samuti palub
liidu juhatus ühinguid õiendada ka
liidule kuuluv maks. Lõpuks palutakse
ka neid seltse, kes korjandust ei kor-
raldanud, sellest liidule teatada, et
täielikku aruannet võimalik oleks kokku
seada.

Seni on liidu juhatusele saatnud:

	tuletõrje	—	1000	marka.
Antsla		—	1000	marka.
Atsalama		—	350	”
Alatskivi	”	—	611	”
Auküla	”	—	703	”
Elva	”	—	203	”
Erra	”	—	747	”
Haapsalu	”	—	489	”
Halliste	”	—	187	”
Häädemeeste	”	—	227	”
Hageri	”	—	996	”
Hiiu-Kärdla	”	—	97	”
Jälevere	”	—	450	”
Jõgeva	”	—	4423	”
Jaama	”	—	141	”
Juuru	”	—	2118	”
Kuresaare	”	—	4599	”
Kunda vabriku	”	—	900	”

Kallaste	tuletõrje	—	260	marka	Tuhalaane	—	258	”
Ronju	”	—	513	”	Tammiku-Kaarevere	—	415	”
Kohtla-Järve k.	”	—	525	”	Tapa küla tuletõrje	—	276	”
Kohtla	”	—	362	”	Tarvastu-Mustla	”	1160	”
Kaiu	”	—	2258	”	Tartu	”	16550	”
Kloodi	”	—	205	”	Tõstamaa	—	2200	”
Kavastu-Roosa	”	—	472	”	Tapa	—	2824	”
Kärgula-Sulbi	”	—	99	”	Tamsalu	—	842	”
Kastre	”	—	404	”	Võhma	—	629	”
Karksi-Nuia	”	—	809	”	Viljandi	—	7311	”
Kehtna	”	—	868	”	Võõpsu	—	203	”
Keila	”	—	1910	”	Võipere	—	177	”
Lehtse	”	—	884	”	Vastseliina	—	462	”
Lüganuse	”	—	100	”	Varnja	—	287	”
Lõve valla	”	—	468	”	Võsu	—	830	”
Liutsalu	”	—	353	”	Kaansoo	—	220	”
Märjamaa	”	—	521	”	Laiuse	—	1411	”
Mudiste-Võhma	”	—	523	”	Kloostri	—	404	”
Mustvee	”	—	395	”	I Tallinna alevi	—	13880	”
Maarja-Magdal.	”	—	500	”	Jägala	—	584	”
Mõisaküla	”	—	1455	”	Kuremäe-Kloostri tul.	—	159	”
Mäetaguse	”	—	175	”	Kuremäe tuletõrje	—	333	”
Nõmme	”	—	8150	”	Fitinka	—	351	”
Nissi	”	—	915	”	N.-Jõesuu	—	435	”
Naha	”	—	121	”	Kil.-Nõmme	—	2131	”
Narva l. tulet. päeva					Laura	—	154	”
korj. korrald. kom.	—		7275	”	Jõhvi	—	485	”
Nõmmise tuletõrje	—		349	”	Rake	—	1459	”
Otepää	”	—	663	”	Vasknarva	—	1000	”
Paldiski	”	—	1076	”	Õisu	—	120	”
Peeri	”	—	216	”	A.-S. Lutheri	—	432	”
Puka	”	—	858	”	Tallinna Sadama	—	10114	”
Polli-Peraküla	”	—	175	”	Patküla	—	272	”
Pankjavitsa	”	—	1069	”	Lihula	—	779	”
Priipalu	”	—	763	”	Järvakandi	—	450	”
Pikevere	”	—	146	”	Rapla	—	507	”
Räpina	”	—	1323	”	Vohnja	—	426	”
Rae	”	—	742	”	Paide	—	5070	”
Raja	”	—	410	”	Türi	—	1628	”
Rõngu selts „Ühendus“	—		1577	”	Välgita	—	70	”
Rakvere tuletõrje	—		2960	”	Koeru	—	1823	”
Suure-Jaani	”	—	1000	”	Kanepi	—	623	”
Skarjatina	”	—	87	”	Kavastu-Viira	—	341	”
Saue	”	—	810	”	Põltsamaa	—	694	”
Toila	”	—	543	”				(Järgneb)

Tuletõrjeühingute normaal-põhikiri

on veel kinnitamata.

Paljud vallavalitsused, samuti uute ühingute asutajad paluvad liidult tuletõrjeühingute normaalpõhikirja. Liit pole seni saanud palveid rahuldada, sest vanade põhikirjade tagavara on otsas. Uus põhikiri on küll siseministeriumi saadetud, kuid selle poolt veel

kinnitamata. Nimelt saatis siseministerium põhikirja eelnõust ärakirjad omavalitsustele seisukoha võtmiseks. Kõik omavalitsused pole veel omi vastuseid saatnud, sellepärast ei ole ka ministerium põhikirja veel kinnitanud.

Ühepäevalised tuletõrje-kursused

Tuletõrje instruktori poolt korraldati 15. jaan. Jõhvis ühepäevaline kursus, millest 14 ümbruskonnas asuvad ühingu osa võttis.

Järgmised kursused korraldatakse Elvas ja Raplas. Esimeses peeti 22 jaan. ja teises peetakse 29 jaan.

Teated Soomest.

Tuletõrjeabinõude võistlus.

Eeloleval suvel korraldatakse Soome tulekaitseühisuse poolt Turus tuletõrjeabinõude võistlus, millest kodu- kui välismaade tuletõrjeabinõude valmistajad ja müüjad võivad võtta osa. Võistlusel on 10 rühma: keemialised õlikusutajad, hüdropuldid, käsipritsid, mootorpriidid (see rühm jaguneb 4 liiki), autopriidid (2 liigis), voolikud, signaalsatsioon, tuletõrje-varustus ja muud tuletõrjeabinõud. Priididega korraldatakse töötamis- ja vastupidavusproovid. Hindamisel võetakse arvesse võime, töötamise ja hinna vahetust.

Kursused juhtidele.

Eeloleval aastal kavatakse korraldada kursusi juhtidele. Kursuste arv oleneb osavõtjate arvust. On ülesandmisi nii palju, siis korraldatakse kursused mitmel pool üle maa. Kursused kestavad 2 näd.

Leedu tuletõrje elust.

Ajakiri uuesti ilmuma

Leedu tuletõrjeliidu häälekandja „Lietuvas Gaisrininkas“ (Leedu tuletõrjuja), mis ainelistel põhjustel 1926. a. detsembris ilmumise katkestas, hakkas 1927. a. novembrist uuesti ilmuma, kuid lisana siseministeeriumi omavalitsusdepartemangu häälekandjale.

Puu rauast tulekindlam.

Kui seni peeti vankumatult kindlaks, et tuleõnnetuste seisukohalt kasulikum on ehitada raudmaju kui puumaju, siis tahavad nüüd Tshehi insineerid tõendada, nagu Praha lehtedest lugeda, et puu tulele või üldse soojusele rohkem vastu võib panna kui raud. Nimelt on sarnane seisukoht ühel insineeride koosolekul esile toodud.

Puu võib kannatada palju kuumust, enne kui ta põlema hakkab. Ja kui tuli puhkeb lahti puumajas, siis on ikka veel lootust seda kustutada ning ehitust päästa. Teisiti on aga lugu rauaga. Raud soojeneb rutemini kui puu. Soe raud muutub aga apramaks ning rabedamaks ja ta kandejõud tunduvalt nõrgemaks. Rauast majad on harilikult suured ja alumistel kordadel lamab suur ülemiste kordade raskus.

Võtkem Ameerika tavalikud hooned — rauast pilvelõhkujad, mille keldris asub kas keskkütte-katel või koguni mõne jõujaama aurukatel, mida alati köetakse. Soojusest muutub alumise korra kandejõud nõrgaks, ülemised korrad suruvad raskelt peale ja terve hiiglaehitus langeb alt kokku ning kukub ümber. Siin on tuli süüdi — ta nõrgestas hoone aluse vastupidavust. Kogu see katastroof sünnib aga nii ruttu ja kohutava jõuga, et päästa enam midagi ei saa.

Ümbruskonnale võib selline ümberkukkuv raudhiiglane veelgi hädaohtlikumaks saada kui põlev maja: tuulevaikse ilmaga pole peaaegu kunagi karta tule levimist, kuid langev raudne maja purustab enda all ja kõrval seisvad hooned igasuguse ilmaga.

Tulekindel riietus. Tuletõrjujate kaitsmiseks tule vastu on Ameerikas hakatud valmistama tuletõrjujatele asbestist üliriideid. Katsed on näidanud ülikordade vastupidavust tulele.

Tuletõrjeühinguid ja kõiki teisi,

kes meile pilte avaldamiseks saadavad, palume pildid võimalikult 5. kuupäevaks toimetusse saata. Seks tähtpäevaks toimetusse jõudnud pildid avaldatakse järjekorralises nris, kuna hiljem toimetusse jõudnud pildid ainult võimaluse korral veel selle kuu nris avaldatakse.

Samā tähtpäeva palume ka käsikirjade kohta maksvaks lugeda.

Uut tulekahjude kustutamise tehnikas.

Võitluses tulega on Saksamaal viimasel ajal tarvitama hakatud uut vahendit, mis on seni annud hiilgavaid tagajärgi, nimelt — vedelat söehapet. Tugeva rõhumise all tulles juhitud juga sellest ainest muutub lumesarnaseks massiks, mille temperatuur on 80 kraadi alla nulli. Nii madal temperatuur lümmatab kohe leegi, kuna selle massi sulamisel tekkivad söehapu-gaasid lõpulikult likvideerivad tulekahju.

Kogu aparaat on kerge ja käepärane, ta on asetatud vankrile.

Tubaste tulekahjude kustutamiseks tarvitatakse veel lihtsamat abinõu, mis oma vormilt meele tuletab harilikke tulekustutajaid. Vahe on ainult selles, et nimetatud tulekustutajates on vedel söehapu valmilt olemas, kuna teistes see alles tegevuse alguse silmapilgul segamise tagajärjel tekib.

Keskmise tugevusega tulekahju kustutamine kestab uue abinõuga umbes üks minut.

Katsed kestvad edasi.

Inglismaal 4 tuletõrjujat hukkunud.

Glasgoviis põles ära 24. dets. l. a. 5-kordne sada aastat vana hoone, mida tarvitati ladu- ja tööruumideks. Kahju ulatab „Voss. Ztg.“ andmetel 1 milj. Saksamarga (890.000 Eesti kr.) peale. Tules sai surma 4 tuletõrjujat.

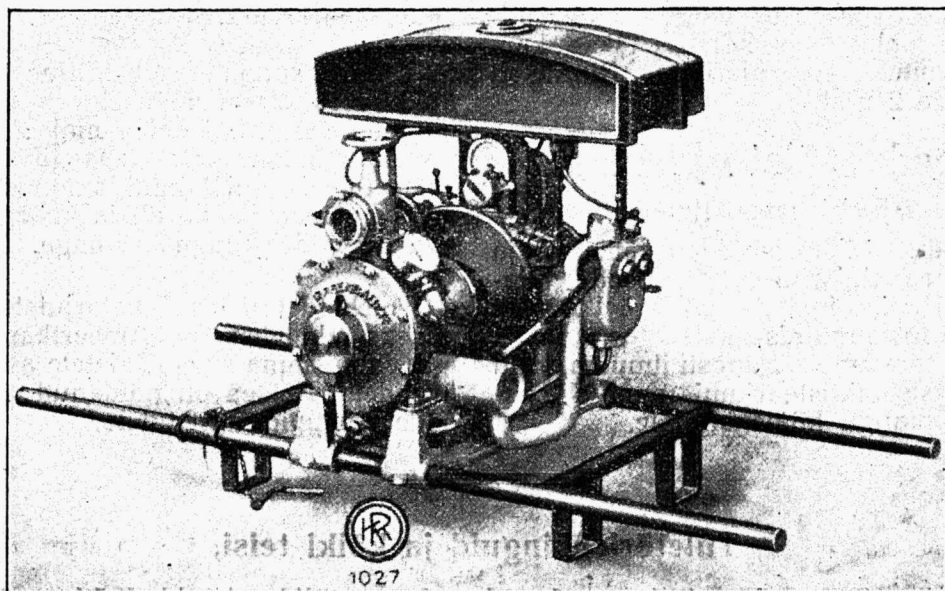
Tuletõrjekooli Saksamaal ei ole.

K ü s i m u s: Soovin saada tuletõrje inspektoriks ja palun teatada, missuguses Saksamaa tuletõrje-koolis võiksin omandada sellekohase kutse.

V a s t u s: Saksamaal mingisugust tuletõrjeasjanduse-kooli ei ole. Pealegi annab „inspektori“ nimetuse ainult vastav teenistuskohat, mitte aga kooli lõpetamine.

Pahandav viga

on juhtunud „Tulet. T.“ nr. 35. — 1927 a. avaldatud hoolsusmärgi saajate nimekirjas. Nimelt on Rakvere tulet. ühingu nimekirjas avaldatud ka A. Buschi nimi, mis aga eksitus, sest liidu juhatause poolt ei ole temale hoolsusmärki veel mitte määratud.

Eestis kõige rohkem tarvitusel olev mootorprits K. Rosenbaueri vabrikust.

Kaalub umbes 6 puuda.

Hind 2.200 krooni.

Hinnakiri

Üleriiklise tuletõrjeliidu laos olevate tuletõrjeabinõude kohta.

Lao asukoht: Tallinnas, Pikk t. 43. Telefoni nr. 5-79.

N I M E T U S	Hind kr.	N I M E T U S	Hind kr.
Voolikud 1 ¹ / ₄ . . . . . meeter à	1,20	Veeutorujuhe 2 ¹ / ₂ Storz	20.—
" 1 ¹ / ₂ . . . . . " "	1,45	Haakredel	53.—
" 1 ³ / ₄ . . . . . " "	1,60	Tulekahju teatamiskoha sildid . . .	1,50
" 2 ^a . . . . . " "	1,75	Suitsumaskid ühes käsnaga	4.—
" 2 ¹ / ₄ . . . . . " "	2,20	" " " " " " " " " " " " " " " "	7.—34.—
" 2 ¹ / ₂ . . . . . " "	2,30	Näo-kaitсед	2.—
" 3 ^a . . . . . " "	2,80	— n. nim. Geist Greifer	15.—
Spiraal-voolikud 2 ^a . . . . . meeter à	8.—	Isoleer-tangid	2,50
" " 2 ¹ / ₂ . . . . . " "	10.—12.—	Signaal-pasunad, suured	5,25
" " 3 ^a . . . . . " "	15.—	" " " " " " " " " " " " " " " "	1.—, 1,50,
" " 3 ¹ / ₂ . . . . . " "	18.—	" " " " " " " " " " " " " " " "	1,80,
" " 2 ¹ / ₄ . . . . . " "	9.—	" " " " " " " " " " " " " " " "	4,50, 5.—
" " 1 ³ / ₄ . . . . . " "	7,50	Signaal-pas. 180/mm. 2 hääli	4,25
" " 1 ¹ / ₂ . . . . . " "	6,50	Paguni-tärnid, suured, kullat.	—,50
Kiivrid meeskonnale	8,50—13.—	" " väikesed, hõbet.	—,35
" ronijatele	12,75	Jaoskonna tärnid	—,28
" ülematele	17.—	Vöö-riie . . . . . meeter a	1,50
" peamehele	18.—	Vooliku paranduse riie	1,50
Kiivrite embleemid	2.—	Kõesidemed juhatusel liikmetele	20—22.—
" roset	—,50	Kukla-kaitсед	2,25
Vööd meeskonnale	4,25	Tämehe kirved varreta	3,50
" " voodriga	6.—	" " " " " " " " " " " " " " " "	8.—10.—
" ronijat. ja veejoat ja ühes karabiineriga ja rõngaga	15.—	Vask-tupp kirve jaoks	4.—
" voodri ja rõngaga	10.—	Karabliiner suured	4,25
Ronijatele nõõrid	7,50 ja 8,50	" " keskmised	2,50 ja 3,75
Paraadi-kirved	20.—25.—	" " väiksed	—,90
Ühendajad vindiga 2 ^a	8,50	Kirve-tupp nahast	2,25
" " 1 ³ / ₄	8.—	Petrol. taklid vasest	5,50
" " 1 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₄	7,50, 7,75	Tõrvikud	—,85
" " 2 ^a Storz	8.—	Ärjätandi-paelad, suured	11.—
" " 2 ¹ / ₂	15.—	Vasest vooliku parand. nõõbid	—,30
" " 3 ^a	19.—	Vask vöörõngad	4.—
Kummirõngad 2 ^a	—,20	Puldor-ämbrid	3,25
" " 2 ¹ / ₂	—,25	Nõõredel 3 silda	40.—55.—
" " 3 ^a	—,55	Lipuvarda kullatud otsad	20.—25.—
Hüdropult vasest	25.—33.—	Vooliku lappimise klambrid	1,10—1,25
Veeutorujuhe 2 ^a vindiga ehk Storz	15.—20.—	Pootshaagid	2,40
Tarva priis Nr. 4	38.—		

Ostu juures tuleb ettenäidata seltsi poolt väljaantud volitus, sest laost võõrastele ei müüa.

Üleriiklise Tuletõrjeliidu väijaandel ilmuv kuukiri

TULETÕRJE TEATED

ilmub 1928 aastal 6 aastat.

Kuukiri sisaldab kirjutusi 1) tuletõrje ja tulekaitse organiseerimisest ja arendamisest; 2) moodsatest tuletõrjeviisidest ja abinõudest; 3) tulekindlatest ehitustest ja sel alal korraldatud katsedest; 4) tule vastu kindlustamisest ja üldse kõikidest küsimustest, mis tuletõrjeasjandusega ühenduses. Sisu selgitavad pildid, joonised jne.

Igas nr-is laialdane kroonika kodu- ja väljamaalt, teated Ü. Tuletõrjeliidu tegevusest ja kavatsustest jne.

Tellimishind: 1 kr. 20 senti aastas; üksiknumbri hind koju saadetult kümme senti (marka)

Address igasugustele saadetistele: Tallinna, ajakiri „Tuletõrje Teated“, Pikk tn. 43.

PROOVINUMBER MAKSUTA!

Müügil vähemad

hüdropuldid,

vasest, kaaneta.

Hind 25 krooni.

On soovitatav, et igas majapidamises sarnane käsitulekustutaja oleks, siis saab tuleõnnetuse korral suur kahju ära hoitud.

Saada liidu laost, Pikk t. 43.

Telefon 5-79.

Ajakirja

„Tuletõrje Teated“

varemalt ilmunud numbreid on veel vähesel eksemplari arvul saadaval Tuletõrjeliidu laos Tallinnas, Pikk t. nr. 43. Üksiknumbri hind 10 senti.